

YRTTI-SUOMI
kehitysohjelma
2008-2013

Suomen yrttialan kehitysohjelma 2008-2013

Helmi Mikkonen
Suomen yrttialan kehityshanke
2007-2009
Arktiset Aromit ry.

Luonnontuotealan
valtakunnallinen seminaari
8.10.2008, Oulu

Johdanto

YRTTI-SUOMI
kehitysohjelma
2008-2013

Mitä yrtit ovat?
Yrttien viljely- ja poiminta
Yrttien markkinointi
Yrtti-Suomi -kehitysohjelma
Visio
Teemat
Keskeiset toimenpiteet
Toteuttajat
Ohjelman laatijat

Mitä yrtit ovat?

Yrtit ovat luonnonvaraista tai viljeltyjä kasveja, joita hyödynnetään ravintona, mausteina, rohdoksina, kosmeettisina valmisteina ja koristetuotteina.

Hyödynnettäviä kasvinosia ovat versot, lehdet, kukat, siemenet, marjat, juuret tai koko kasvi.

Yrttien tunnistaminen ja käytön turvallisuuden varmistaminen on tärkeää luonnossa esiintyvien myrkkukasvien vuoksi. Lainsäädäntö ei määritä sallittuja kasvilajeja (ei ole kauppayrttilistaa).

YRTTI-SUOMI
kehitysohjelma
2008-2013

PUOLUKKA

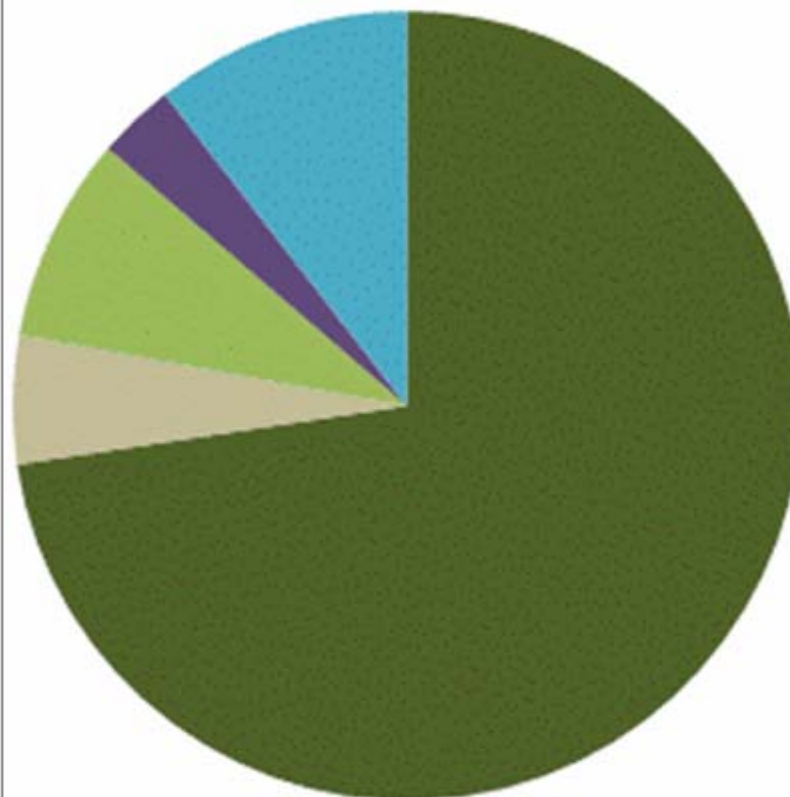
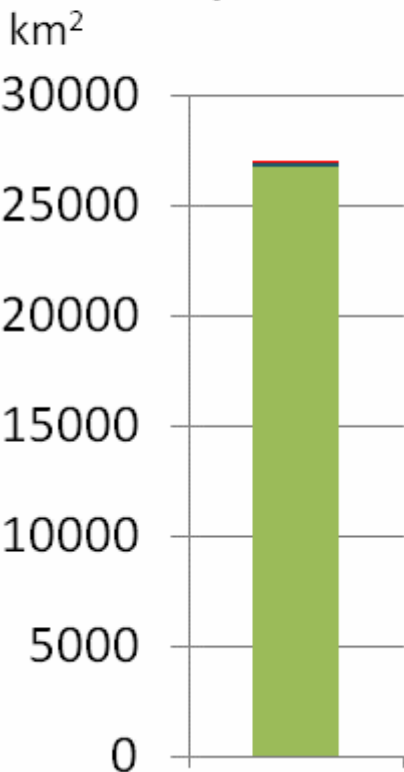
VALKOAPILA

Yrttien viljely- ja poiminta-alat Suomessa

YRTTI-SUOMI
 kehitysohjelma
 2008-2013

Viljelyalan jakauma

- muut 98,9 %
- yrteit 0,8 %
- marjat 0,3 %

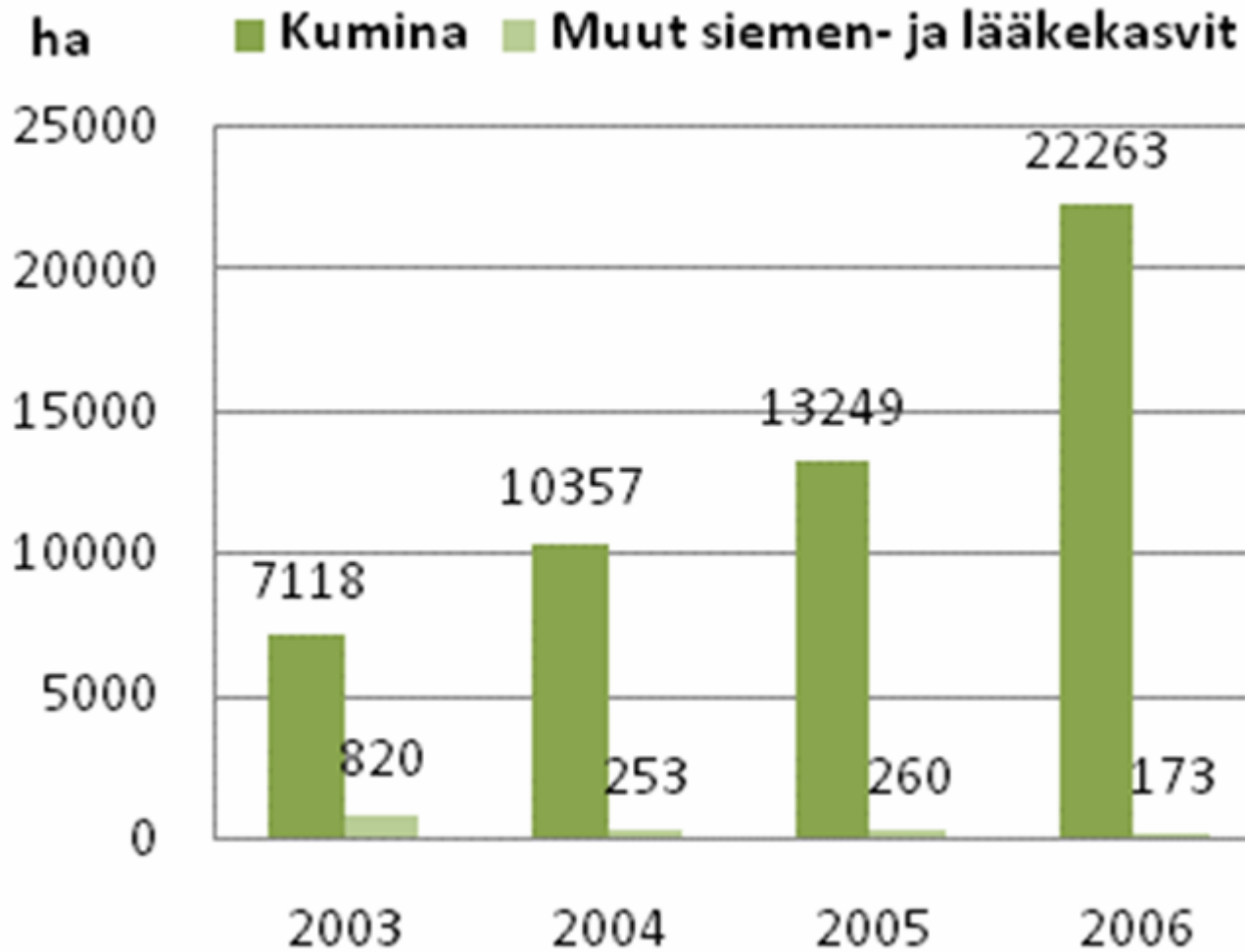

- metsä 69 %
- suo 5 %
- viljelty maa 8 %
- rakennettu maa 3 %
- vesistö 10 %

Kuminan ja muiden siemen- ja lääkekasvien viljelyalat 2003–2006

(Tietokappi 2005, Galambosi 2007, muokattu, Kuminapelto taustakuva: Bertalan Galambosi)

YRTTI-SUOMI
 kehitysohjelma
 2008-2013

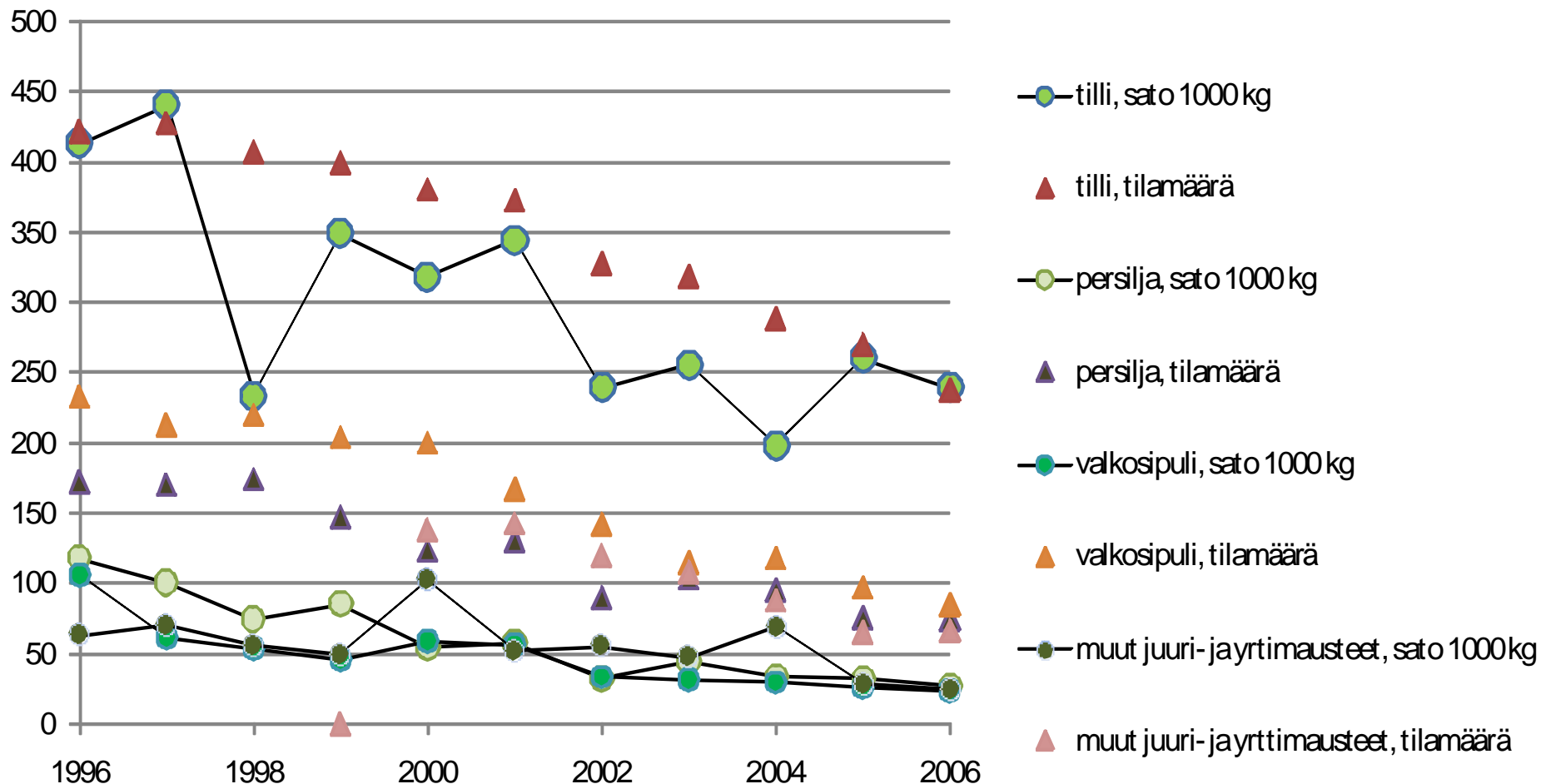

Juuri- ja yrttimausteita avomaaviljely yritysten määrä ja sadot 1996–2006

(Anon 2005, Kotimaiset Kasvikset ry. 2005, 2006)

YRTTI-SUOMI
kehitysohjelma
2008-2013

Puutarhamarjojen viljely ja luonnonmarjojen poiminta

YRTTI-SUOMI
kehitysohjelma
2008-2013

YRTTIEN MARKKINOINTI

suoraan
valmistajalta tai
tukun ja
vähittäiskaupan
kautta kuluttajille
yrттіtuotteiden ja -
palveluiden
tarjoajia ovat:

Käsityöala
Tekstiilit,
kuidut,
koristeet

Hoitoala
Kasvirohdos-
valmisteet
Lääkkeet
Luontais-
tuotteet

Kosmetiikka,
Pesu- ja
puhdistus-
aineet

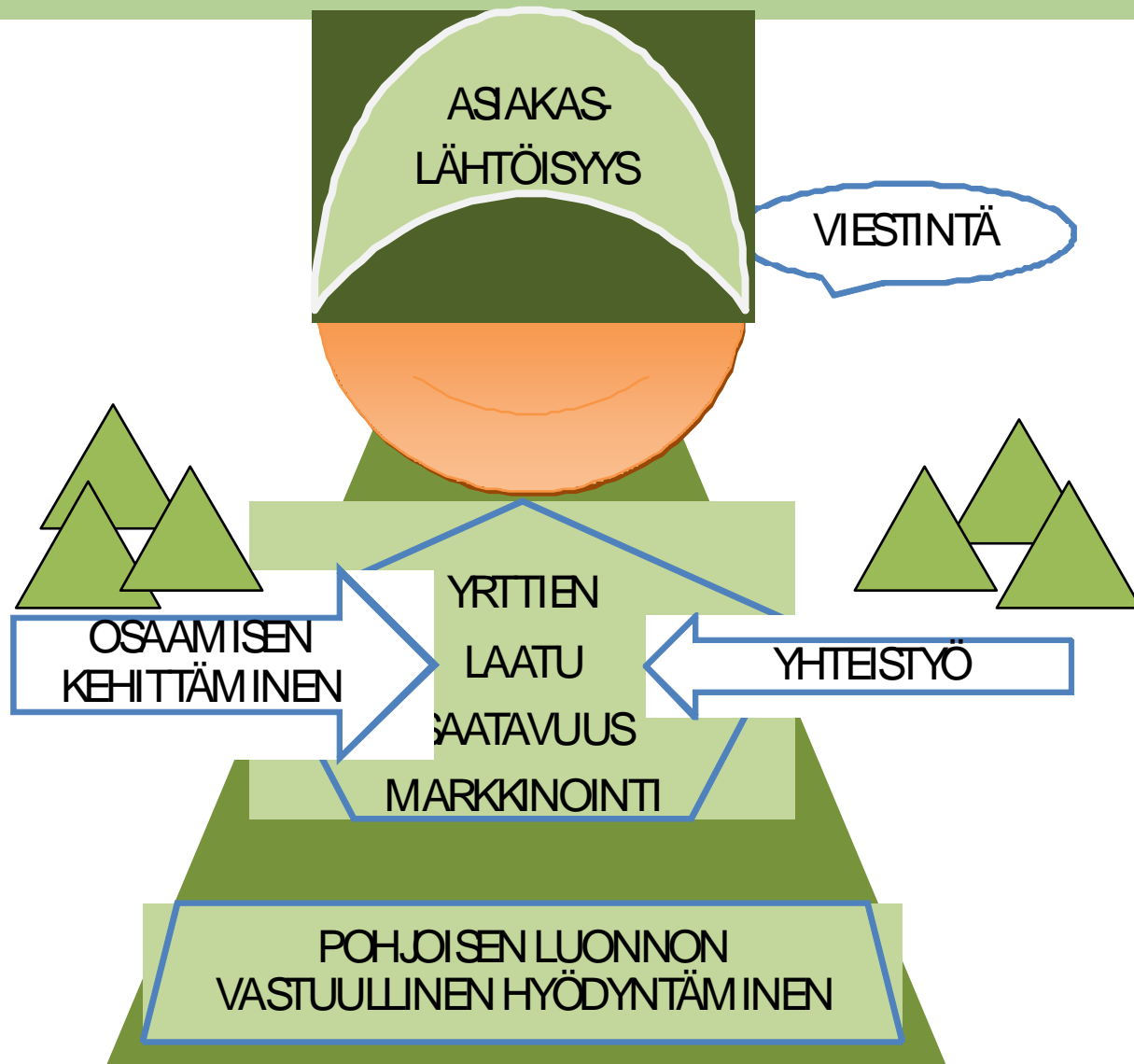
Matkailuala
Ruokapalvelut
Virkistyskäyttö:
retket,
ohjelmapalvelut

Ammatti-
keittiöt
Elin-
tarvikkeet

Yrtti-Suomi - kehitysohjelma

YRTTI-SUOMI
kehitysohjelma
2008-2013

KAMOMILLASAUNIO

KANERVA

Visio

YRTTI-SUOMI
kehitysohjelma
2008-2013

Suomen yrttiala tunnetaan pohjoisiin voimavaroihin perustuvista laadukkaista yrttituotteistaan ja virkistäviä elämyksiä antavista palveluistaan sekä ympäristömyötäisistä toimintatavoistaan kotimaisilla, ja vuonna 2020 myös kansainvälisillä markkinoilla.

KUUSI

MUSTIKKA

Ohjelman teemat

1. Osaamisen hyödyntäminen ja kehittäminen
2. Tutkimus- ja kehitystoiminnan lisääminen
3. Kilpailuetujen tunnistaminen ja toiminnan asiakaslähtöisyys
4. Viestinnän ja menekinedistämisen kehittäminen

YRTTI-SUOMI
kehitysohjelma
2008-2013

VÄINÖNPUTKI

Kuva: Toini Kumpulainen

SIÄNKÄRSÄMÖ

Keskeisiä toimenpiteitä

YRTTI-SUOMI
kehitysohjelma
2008-2013

Osaamisen kehittäminen: kokoamalla, tuottamalla, ja jakamalla tietoa ja aineistoja.

Kilpailukyky: keskittymällä pohjoisessa vahvoihin yrtteihin ja prosesseihin sekä valjastamalla kärkituotteet vetureiksi.

Raaka-aineiden, tuotteiden ja palveluiden laadun ja saatavuuden edistäminen: tutkimus- ja tuotekehitystyöllä sekä kehittämällä yhdessä toimintatapoja.

Asiakaslähtöisen markkinoinnin edistäminen: lisäämällä ja hyödyntämällä tietoa asiakkaiden tarpeista.

Viestintä: yhteistä tiedotusta kehittämällä.

AHOMANSIKKA

MÄNTY

YRTTIEN
Viljelyä,
poimintaa
jalostusta,
markkinointia ja
käyttöä

OHJAAVAT JA
KEHITTÄVÄT
TAHOT

Tutkimus

Lain-
säädäntö

Koulutus

Tiedotus

Hankkeet

Ohjelman toteuttajat: yritykset

YRTTI-SUOMI
kehitysohjelma
2008-2013

- Yrttien kerääjät ja viljelijät
- Myyjät ja ostajat, jotka harjoittavat yrttien vähittäis- tai tukkukauppaa
- Elintarvike- ja kosmetiikkateollisuuden yritykset ja muut jatkojalostajat jotka käyttävät yrttejä raaka-aineena
- Yrttejä käyttävät ammattikeittiöt
- Yrttejä hoitotuotteina käyttävät yritykset
- Matkailualan yritykset, joilla on yrtteihin liittyvä kytkentä, kuten näytepuutarha tai yrttiaiheinen ohjelmapalvelu

Tervetuloa mukaan kehitystoimintaan!

www.arctic-flavours.fi/yrttisuomi

VOIKUKKA

POIMULEHTI

Kiitokset Ohjausryhmälle

YRTTI-SUOMI
kehitysohjelma
2008-2013

Isohanni Tiina (Lumene Group, Espoo 1.9.2008 asti) tilalle

Jutila Arimatti

Lumene Group, Espoo

Kumpulainen Toini

HerbaCentria –hanke, Kiuruvesi

Kärkkäinen Pertti

Savonlinnan Yrttipaja Oy,
Savonlinna

Mantere Timo

Frantsilan Yrttitila Ky, Kyröskoski

Moisio Simo

Arktiset Aromit ry, Suomussalmi

Siivari Jari

Norbiox Oy, Kauhajoki

Tuominen Marja

Tuomisen Yrttitarha Oy,
Meltosjärvi

Saarva Petteri (Helsinki 25.9.2008 asti) tilalle

Väisänen Hanna-Maija

Ruralia-instituutti, Helsingin
yliopisto, Mikkeli

Rahoittajan edustajana on toiminut:

Viljanen Kirsi, Maa- ja metsätalousministeriö,
Maatalousosasto Maaseudun kehittämissyksikkö

Kehitysohjelman kokoajina ovat toimineet

Sirkku Laurila (2007) ja Helmi Mikkonen 9.1.2008 alkaen.

Projektisihteerinä on toiminut Leena Kela

KUUSI

MUSTIKKA

Kiitokset Asiantuntijoille

YRTTI-SUOMI
kehitysohjelma
2008-2013

Asiantuntijoina ohjelman laatimisessa ovat toimineet mm.

Bertalan Galambosi, MTT, Mikkeli

Markku Koistinen, Ylikiiminki

Irja Mäkitalo, ProAgria Lappi, Rautiosaari

Oiva Nissinen, MTT, Rovaniemi

Juha Rutanen, Luonnontuotealan teemaryhmä

Heidi Valtari, Ruoka–Suomi -teemaryhmä

Hanna-Maija Väisänen, Helsingin yliopisto, Ruralia-instituutti, Mikkeli

Kiitokset myös kaikille muille ohjelman laadintaan osallistuneille henkilöille ja tahoille!

KUUSI

MUSTIKKA

Keltakatkero

Kuva: Toini Kumpulainen

YRTTI-SUOMI
kehitysohjelma
2008-2013

Kehäkukka

Kuva: Toini Kumpulainen

YRTTI-SUOMI
kehitysohjelma
2008-2013

Sitruunamelissa

Kuva: Toini Kumpulainen

YRTTI-SUOMI
kehitysohjelma
2008-2013

Maruna

Kuva: Toini Kumpulainen

YRTTI-SUOMI
kehitysohjelma
2008-2013

Väinönputki

Kuva: Toini Kumpulainen

YRTTI-SUOMI
kehitysohjelma
2008-2013

Fenkoli

Kuva: Toini Kumpulainen

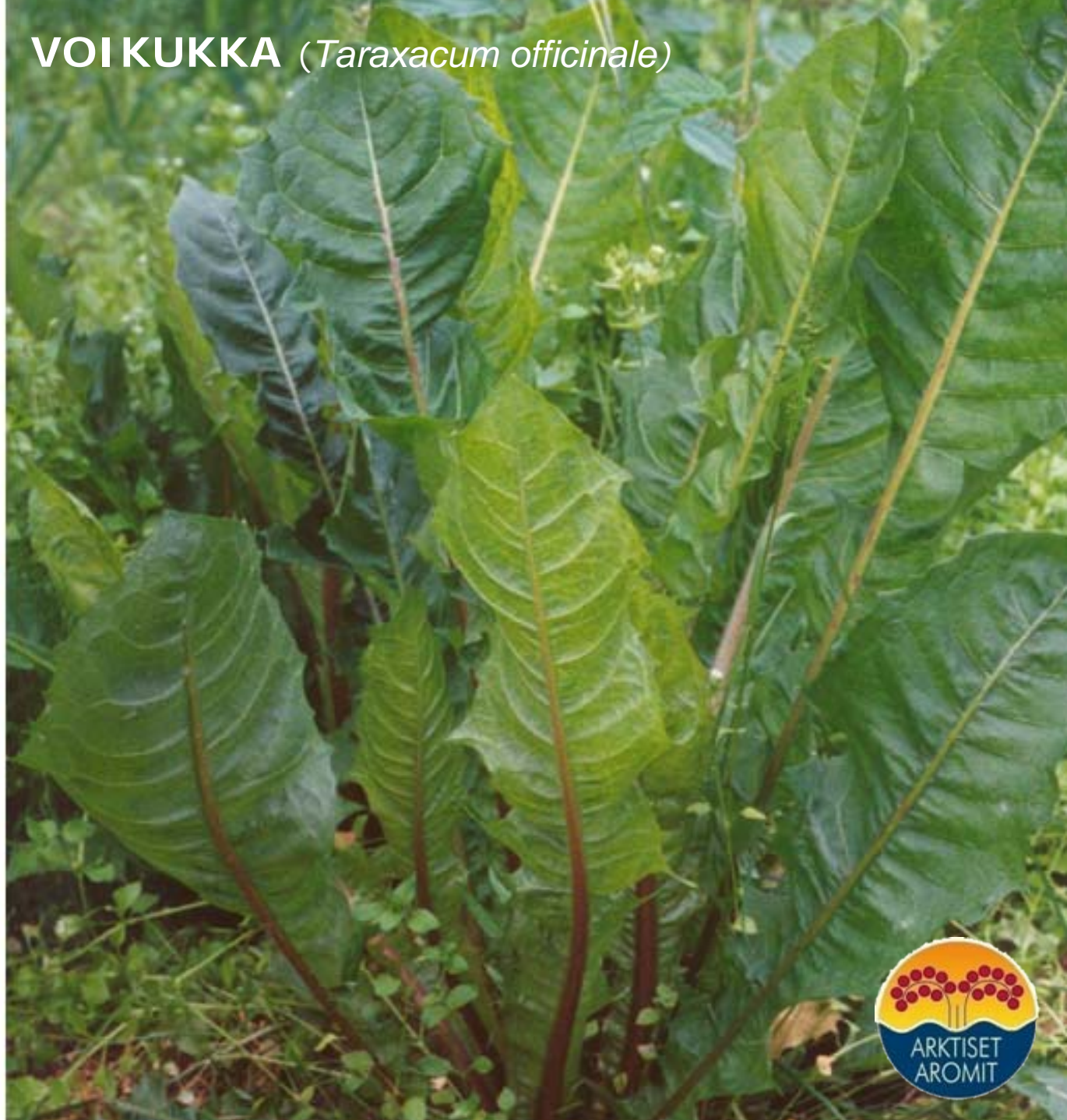
YRTTI-SUOMI
kehitysohjelma
2008-2013

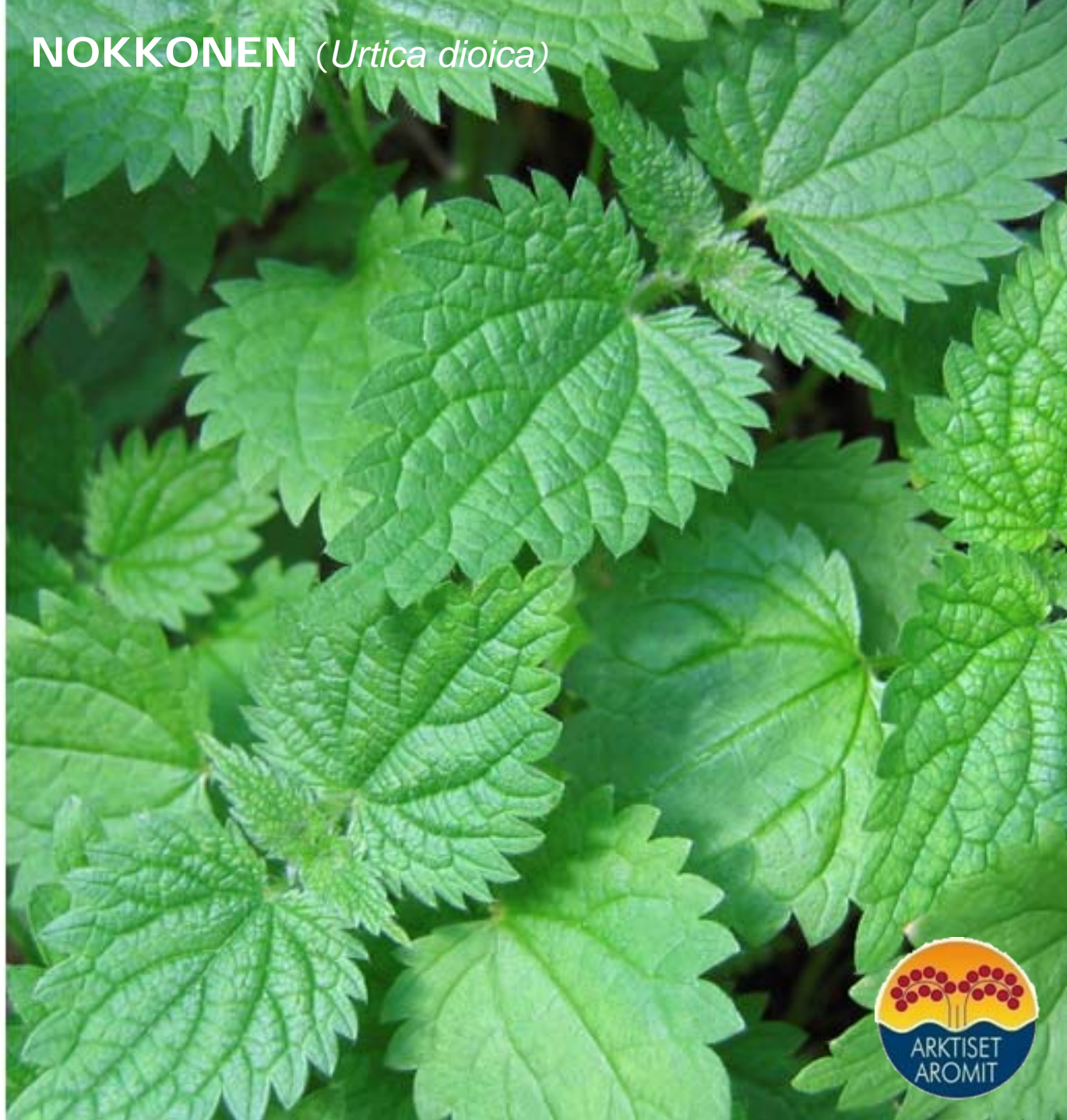

VOIKUKKA (*Taraxacum officinale*)

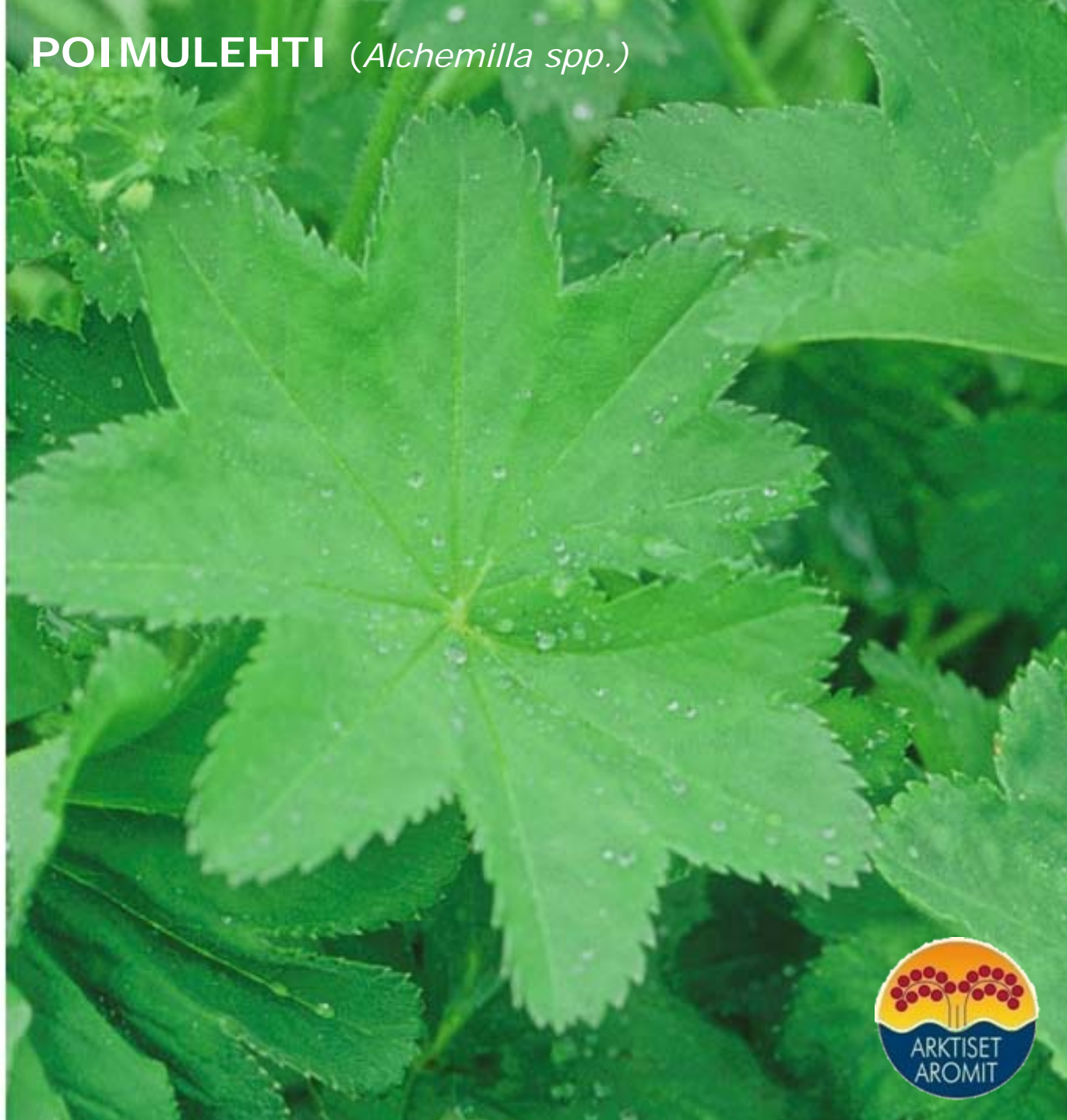

NOKKONEN (*Urtica dioica*)

POIMULEHTI (*Alchemilla* spp.)

RAUDUSKOIVU
(*Betula pendula*)

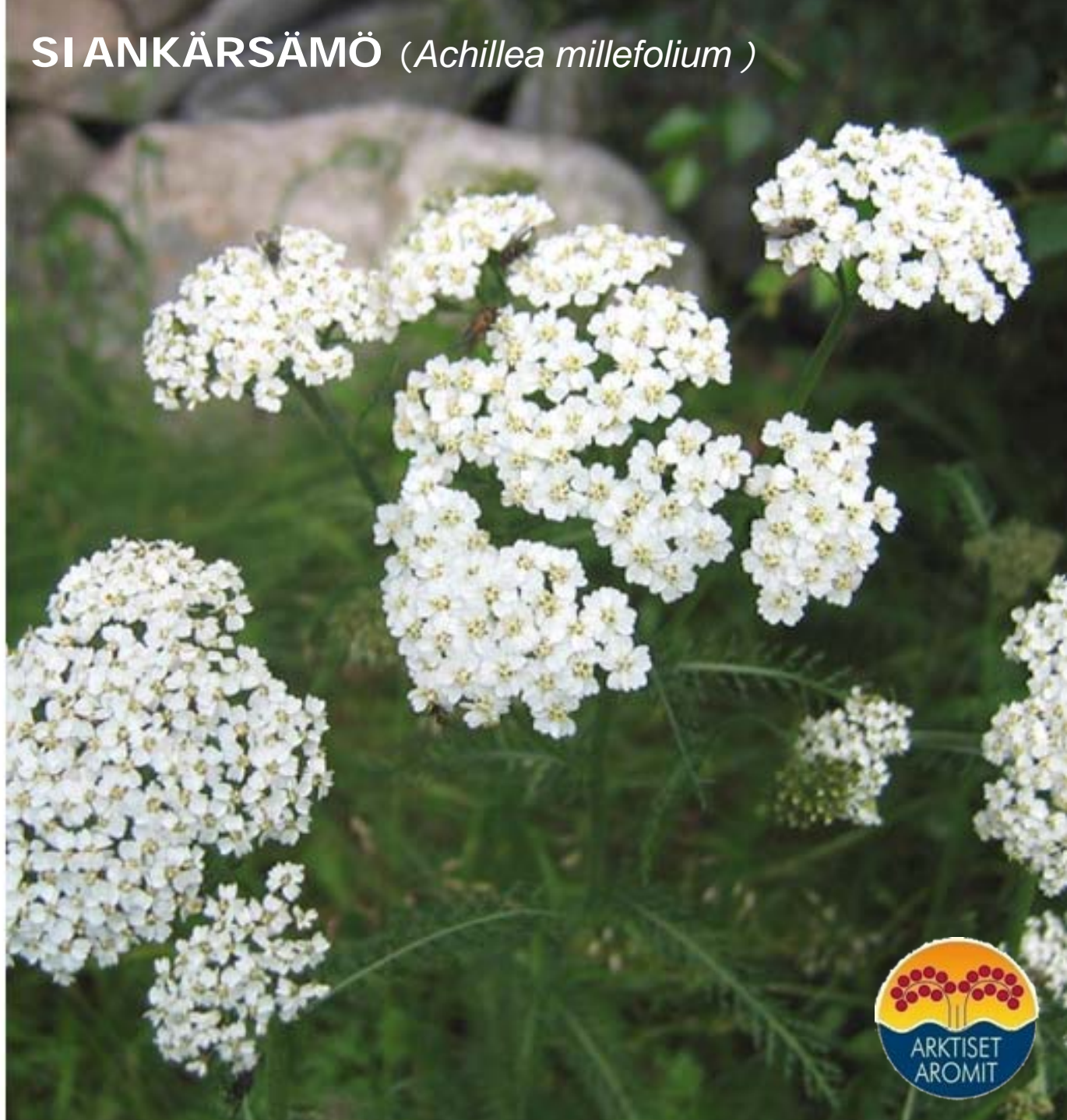

HIESKOIVU (*Betula pubescens*)

SIANKÄRSÄMÖ (*Achillea millefolium*)

KULTAPIISKU (*Solidago virgaurea*)

